

Sector Uitkeringsgerechtigden.

Jaarverslag 2020.

Het jaarverslag van de sector FNV Uitkeringsgerechtigden over 2020 bestaat uit een tweetal onderdelen, te weten:

1. Het algemene deel met in vogelvlucht de behaalde resultaten en het bijbehorende schema;
2. De verantwoording vanuit de (landelijke) werkgroepen die de sector kent.

Tesamen vormt dit het jaarverslag van de sector FNV Uitkeringsgerechtigden over het jaar 2020.

Ad 1. Algemeen deel van het jaarverslag.

In februari [verbood de rechter het fraude opsporing systeem SyRI](#), een [succes](#) dat we hoopten door te kunnen trekken naar de evaluatie van de Participatiewet in de Tweede Kamer. Helaas is die evaluatie voorlopig opgeschort en is er op dit moment sprake van een demissionair kabinet.

De opvolger van SyRI is op 17 december 2020 gladjes door de Tweede Kamer geloodst maar is nu onderwerp van gesprek in de media mede door de deelname van de FNV aan de coalitie tegen de inzet van AI bij het opsporen van fraude op deze manier. Hiervoor is behoorlijk wat persaandacht geweest.

De [harmonisatie van de Wajong](#) regelingen, dat niets meer was dan een bezuiniging, is in een grote coalitie bestreden en met redelijk succes. Politieke partijen zijn zich in zeer korte tijd door onze invloed inhoudelijk gaan verdiepen en dat heeft tot unieke politiek processen geleid in de Eerste Kamer. [De acties tegen de Harmonisatie zijn vooral gevoerd via de sociale media](#) waardoor ze dagenlang trending topic waren op Twitter. Het resultaat is dat de harmonisatie minder ernstig is als oorspronkelijk gepand.

De sector UG heeft door de corona crisis een deel van zijn activiteiten zien stagneren maar gelukkig niet alles. De FNV informatiepagina's over Corona voor uitkeringsgerechtigden zijn door de sector snel gevuld met informatie. De collectieve informatievoorziening aan leden is door Corona voorlopig opgeschort en de sector kijkt hoe we dat eventueel in een digitale vorm weer kunnen oppakken. Na een aanvankelijke stilstand is de individuele dienstverlening aan onze leden zoals de Wia begeleiding weer op gang gekomen. In de Corona tijd is veel werk digitaal en op afstand gedaan hetgeen een grote opgave is voor onze leden en kaderleden.

De verslechtering van de WIA uit het regeerakkoord is in de Star besproken en mede door input vanuit de sector zijn we in staat gebleken om alle verslechtingen van de WIA van tafel te halen. Verslechtingen in traject Poortwachter zoals de RIV toets overdragen aan de Arbodienst (voorlopig uitgesteld) en de taakdelegatie bij verzekeringsartsen zijn nog onderdeel van gesprek maar we hebben goede hoop dat we ook deze verslechtingen van tafel kunnen halen.

Er is veel werk verzet door de kaderleden om een [rapport](#) over verdringing tot stand te brengen als aanvullende informatie voor de behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer op 9 maart 2021. Ook is de publieke opinie omgeslagen wat betreft de [bejegening van uitkeringsgerechtigden](#) na een jarenlange strijd vanuit de sector UG.

De nieuwe werkgroep Zorg heeft 2 succesvolle acties opgezet inzake gratis mondkapjes en nabetalen CAK. In nauwe samenwerking met FNV lokaal afdelingen.

Doel	Subdoel	Status	Activiteit	Verwachting voor 2020
Sterker	Meer leden		Corona, ontslagen leden informeren en behouden voor de FNV	Doel behaald
	Meer leden		Actieve informatie voor leden over werkloosheid in Corona tijd	Doel behaald
	Versterken kadergroep.	De kaderleden zijn onderdeel geworden van het vakbondswerk. nieuwe kaderleden zijn aangezocht en opgeleid.	CPU Project in sectoractiviteit omzetten Kaderleden bellen leden die contributie verlaging aanvragen wegens werkloosheid en proberen zo leden te binden aan de FNV. verlies van inkomen is vaak reden voor vertrek van leden.	Doel behaald.
Inhoudelijke doelstelling	Politieke besluitvorming	Doel in uitvoering. Behandeling evaluatie in tweede kamer opgeschort.	Evaluatie Participatiewet: Werken zonder loon uitbannen, verdringing betaald werk voorkomen Inhoudelijke schriftelijke bijdrage geleverd op basis van uitgebreid onderzoek in 2019	
	Menswaardige maatschappij	In uitvoering	Campagne bejegening. Aandacht voor de negatieve bejegening van uitkeringsgerechtigden op de agenda zetten.	Deels gehaald. Fraude opsporing door algoritmes, verdringing door werken zonder loon, toeslagen affaire zijn allemaal in de pers geweest.
Meer Impact	Publieke opinie, coalition of the willing.	Syri is door de rechter verboden.	Samen met externe partijen rechtszaak aangespannen Rechtszaak tegen de staat om database gestuurde opsporen van fraude met het programma SyRI door rechter laten verbieden	Doel is behaald.
	Onderdeel politiek debat	Doel gedeeltelijk gehaald.	Wajong harmonisatie Coalitie aangevoerd en inhoudelijk en via sociale media campagne tegen harmonisatie gevoerd. Aantal rechten zijn behouden en over een langere tijd.	We blijven Politieke partijen onder druk zetten bij de uitwerking van alle moties.

Ad 2. De verantwoording vanuit de (landelijke) werkgroepen die de sector kent.

Agendacommissie:

De Agendacommissie (AC) is 9 x regulier bijeen geweest om de vergaderingen van de Sectorraad voor te bereiden. Daarnaast is de AC ook direct na afloop van alle sectorraadsvergaderingen bijeen gekomen. Dit om de besluiten van de sectorraad direct op te pakken, en vervolgstappen te zetten. Het afgelopen jaar heeft voor een groot gedeelte in het teken gestaan van Covid-19.

Andere grote onderwerpen waaraan de AC mede sturing mocht geven waren de Voor € 14 campagne, de armoede problematiek in Nederland en de Governance discussie binnen FNV en de verdere uitwerking van ons werkplan.

Daarnaast is de AC tevreden met de komst van de leden van het Dagelijks bestuur van de FNV naar onze sectorraad. Hetzij op onze uitnodiging, maar ook dat zij zelf het belang inzien van overleg met onze sectorraad.

Wat wil niet zeggen dat de AC altijd tevreden over de uitkomst hiervan is. Denk dan hierbij aan de contributieregelingen voor de onderkant van onze samenleving. Ook al zijn daar wel stappen in gezet.

Der AC betreurt het dat er ondanks onze inzet ook in 2020 nog geen nieuwe bestuurder voor de BGA Noord gevonden is. Ook zag de AC dat de werkdruk bij onze bestuurders maar ook de kaderleden toenam. Door o.a. het vertrek van ons sectorhoofd en ziekte onder de collega's.

De AC is trots op de bestuurders en kaderleden van der sector die net zoals de AC zelf, nooit te beroerd zijn om extra stappen te zetten indien dat nodig is.

Sectorraad:

De Sectorraad (SR) is samengesteld uit de gekozen vertegenwoordigers vanuit de vijf Bedrijfsgroepsafdelingen (BGA) (ook wel regio's genoemd) die de sector kent. Elke BGA mag 8 personen afvaardigen naar de Sectorraad. Momenteel zijn er in een aantal BGA-en vacatures. De Sectorraad is 11x bijeen geweest. De geagendeerde onderwerpen betroffen enerzijds de voorstellen vanuit de (landelijke) werkgroepen die voorstellen deden inzake de individuele alswel collectieve belangenbehartiging. Anderzijds vanuit de Agendacommissie daar waar het de Verenigingszaken betrof. Zo was er op 10 januari 2020 een extra vergadering van de Sectorraad om de Governance-voorstellen te bespreken. Maar werden ook veel voorstellen vanuit de landelijke Werkgroepen ingebracht over ondermeer de WIA, Wajong, WW, IO(A)W, Participatiewet en de bejegening van uitkeringsgerechtigden door de uitvoeringsinstellingen.

Landelijke werkgroep WIA/WAO:

Er waren 6 vergaderingen gepland en 1 landelijke scholingsdag. Door de Covid-19 uitbraak zijn diverse activiteiten in 2020 niet door gegaan.

De landelijke werkgroep kent drie subgroepen, te weten:

- WIA/ WAO begeleiders
- Personen die de themadagen organiseren
- Wajong werkgroep

Daarnaast functioneren er nog een aantal andere werkgroepjes, te weten:

- Een groepje dat de scholing voorbereidt,
- Een groepje dat vergaderingen van de Vaste Kamercommissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid volgt indien het onderwerpen betreft die voor ons belangrijk zijn.
- Klankbordgroep WIA/ RIV-toets
- CPU-AO belgroep. Het is de bedoeling dat ieder lid van de werkgroep deelneemt aan een subwerkgroep. Dit is een pilot
- Redactie nieuwsgids
- Werkgroep sheet presentatie

In iedere regio is een regionale werkgroep actief. Dit betreft de WIA/WAO-begeleiding en het organiseren van themadagen. De begeleiders zijn gecertificeerd. De bijeenkomsten van de WIA/WAO begeleiders zijn in principe verplicht om bij te wonen, net zoals de scholingen die georganiseerd worden.

Activiteiten afgelopen jaar:

- Er zijn minder edities van de nieuwsbrieven uitgebracht i.v.m. de Covid-19 uitbraak, te weten 2 nieuwsgidsen + 2 uitkeringsspecificaties die verspreid zijn onder de WIA begeleiders en de re-integratieconsulenten.
- In de regio WIA-voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd, en de presentatie up-to date gehouden. Ook deze zijn vanwege Corona voor het grootste deel niet doorgegaan.
- Overleg met NOVAG de vakorganisatie voor verzekeringsartsen bij UWV-overleg gevoerd over het tekort aan verzekeringsartsen en de inzet van niet gecertificeerde verzekeringsartsen. In het kader hiervan zijn we met de Novag aan het brainstormen over een publieke en medische dienst waar de verzekeringsartsen onder zouden vallen.
- Opfriscursus voor de WIA-begeleiders georganiseerd; is niet doorgegaan wegens corona maar blijft wel onder onze aandacht.
- Landelijke dag voor de WIA- en re-integratie georganiseerd, die niet is doorgegaan. Ook dit blijft onder onze aandacht.
- Werving en scholing nieuwe begeleiders georganiseerd is niet doorgegaan.
- Pilot gedraaid bellen naar nieuwe leden met een WIA uitkering (CPU-arbeidsongeschiktheid) De voorlegger is klaar ligt bij de sectorraad om er mee door te gaan. *(Begin 2021 heeft de Sectorraad ingestemd met dit voorstel!)*
- Nationale Ombudsman ingeschakeld wegens overschrijding UWV van de 104 weken termijnoverschrijding aanvraag WIA (waardoor werkgever geen loonsanctie meer kan krijgen). Nog steeds mee bezig.
- Klankbordgroep RIV-toets sector overstijgend ingesteld naar aanleiding van het voornemen van Minister Koolmees om het medisch oordeel van de bedrijfsarts bindend te maken. Heeft nog steeds onze aandacht. Meegewerkt aan de hoorzitting, vragen geformuleerd voor de tweede kamer. Kitty Jong heeft de hoorzitting gedaan en wij hebben hiervoor input geleverd.
- In het kader hiervan met WIA begeleiders overlegd wat het verschil van mening is tussen bedrijfsarts en verzekeringsarts en wat dat in de praktijk betekent.
- Digitaal vergaderd, digitale Intervisie, nieuwe wet en regelgeving gedeeld met elkaar. Verzamelen casussen bijvoorbeeld bij Ergatis.

- Aandacht besteedt aan medische afzakkers. Dat betekent dat werknemers door ziekte minder zijn gaan werken en begeleiden van het herstellen bij de oorspronkelijke gewerkte uren zodat die de basis gaan worden voor de aanvraag van de WIA.

Landelijke Werkgroep Werkzoekenden

Deze werkgroep is samengesteld uit de vijf regio's en per regionale werkgroep zijn er drie leden volgens de statuten gekozen voor een periode van vier jaar. Totaal bestaat deze dus uit maximaal 15 personen.

In 2020 is deze werkgroep eenmaal fysiek bijeengeweeest en vervolgens vijfmaal via de digitale mogelijkheden dit ten gevolge van Covid 19.

De onderstaande onderwerpen zijn hier o.a. behandeld:

- **Werknemersservicepunten.**
Vanwege de uitbraak van Covid 19 zijn er een aantal fysieke ondersteuningën geweest. Deze zijn vervolgens door het hoofdkantoor opgepakt en doorgestuurd naar de regiokantoren alwaar deze opgepakt werden door de consultants werkzoekenden. Veelal is dit als zeer positief aanvaard. Wij hopen dit in 2021 een vervolg te geven in de Vakbondshuizen FNV
- **Input verkiezingen vanuit werkzoekendenperspectief**
Er zijn werknemers welke niet aan de referte-eis van het UWV kunnen voldoen en vervolgens niet in aanmerking komen voor de werkloosheidsuitkering teven niet voor de basisuitkering van drie maanden. De LWWZ is van mening dat op korte termijn deze belemmeringen opgelost gaan worden. Dit betreft o.a. de strenge regels van:
Leeftijdgrens
Wachttijden
Partner en vermogenstoets
Minimumduur van de basisuitkering naar 6 maanden
- **Regionale Mobiliteitscentra: belangenbehartiging bestaande werkzoekenden**

Opzet is om 35 regionale mobiliteitsteams op te richten in de arbeidsregio's. Voor de consultants Werkzoekenden is de mogelijkheid aanwezig om daar ondersteunende kennis te delen over de mogelijkheden op werk in de bedrijven en organisaties.
- **Sociaal vangnet**
Vanuit de LWWZ is een commissie werkzaam geweest om te onderzoeken wat de problemen kunnen zijn waar onze 50+ tegenaanlopen als zij werkloos worden of zijn geworden, ondersteund door een PowerPointpresentatie. Vanwege de ontwikkelingen van Covid 19 zijn deze onderzoeken tijdelijk niet meer actief. Het ligt in de bedoeling dit voor 2021 weer op te nemen in het werkplan LWWZ.
- **Roli: in het water gevallen en bekijken in hoeverre dit gedigitaliseerd voortgang kan vinden.**
Door de bestuurder zijn een aantal filmpjes geproduceerd om deze via een pilot te bepalen of dit zo landelijk uitgerold kan worden zolang Covid 19 ons nog in de greep houdt, dit ter vervanging van de fysieke bijeenkomsten. Daar waar deze pilots gehouden werden vonden dit een redelijk alternatief.

- Visieontwikkeling ondersteuning werkzoekenden vanuit werkzoekendenperspectief
 Voor de jongere werkzoekenden is er veelal geen kans op een uitkering van het UWV dit vanwege de huidige referte eisen welke de wet stelt. Wij zijn van mening dat dit ontoelaatbaar is en hebben dan ook het de vraag gesteld: is het mogelijk om de referte-eis voor een bepaalde jongere groep los te laten en daardoor in aanmerking komen voor een basisuitkering van het UWV.
 Hier biedt de regeling SPAWW ook geen uitkomst voor deze jongere groep.
- IO(A)W en de Coronamaatregelen of kortdurende Werkloos uitkering.
 De IOAW is een aflopende zaak. Wij als LWWZ-werkgroep betreuren deze maatregel welke voor mensen geboren na 1965 niet meer toegankelijk is.
 De IOW is aanvraagbaar tot 31 december 2013 en eindigt op 31 december 2030 en is voor personen welke de leeftijd hebben bereikt van 60 jaar op de eerst uitkering dag van het UWV. Wij zijn van mening dat dit een permanente regeling dient te worden na 1 januari 2024. Telkens verlengen geeft geen sociaal gevoel voor nu en in de toekomst.
 Wij zijn wel positief ten aanzien van de aanvullende financiële ondersteuning door het ministerie van Sociale Zaken.

Werkgroep Participatiewet

Ook in dit merkwaardige jaar was er weer veel te doen om de Participatiewet (P-wet). De werkgroep telt 15 leden en een paar contactpersonen met bv. het Ledenparlement. Ze komt ca. 8 keer per jaar bijeen, de opkomst is doorgaans vrijwel compleet. Daarbij komt dit jaar tussendoor nog een aantal maal een sub werkgroep. Het werken daarmee, met één onderwerp per keer, is goed bevallen.

Voornaamste doel is het adviseren van de Sector(raad). Meest via die Sectorraad en onze Dagelijks Bestuurder zijn veel standpunten overgebracht naar de politiek. Via de werkorganisatie zijn op ons aandachtsgebied door de FNV meerdere 'producten' uitgebracht.

Eind 2019 verscheen een vernietigend rapport van het SCP over de Participatiewet. Het doel, meer uitstroom uit de bijstand, bleek fictie. En arbeidsbeperkten zijn er zelfs op achteruitgegaan. Eind 2019 hield de FNV ook een enquête onder bijstandsgerechtigden. De resultaten ervan zijn gebruikt op een seminar. Later, begin 2020, toen eenmaal bijna 1000 mensen hadden deelgenomen, maakten de uitkomsten deel uit van het boekje 'Snelweg of Karrespoor'. Bij het 'algemeen overleg' van de Kamercommissie zijn een dozijn kritiekpunten ingebracht, die ook waren opgenomen in dat boekje. Er zou een demonstratie volgen bij de plenaire kamerbehandeling van de Evaluatie Pwet... Door de Coronacrisis ging dat niet door.

Een menselijker bewind, dat is de rode draad. De P-wet is te streng, te weinig buigzaam, houdt te weinig rekening met omstandigheden. Begin 2020 kwamen de uitkomsten van tal van 'experimenten' met een bijstand met minder regels. Algemene conclusie: minder streng betekent niet minder uitstroom, minder streng 'werkt' niet slechter. Alle energie om bijstandsgerechtigden te 'prikken' blijkt verspild. Positieve insteek werkt net zo goed, waaronder ruimere bijverdienregels.

In de nazomer, toen de coronacrisis maar bleef aanhouden, en massawerkloosheid werd gevreesd, zwelden discussies aan over 'betere dienstverlening' om mensen weer aan het werk te helpen. De werkgroep is daar toen op ingesprongen. Ook 'zittende' uitkeringsgerechtigden, ook in de bijstand,

zouden gebruik moeten kunnen maken van verbeterde dienstverlening. Er is bijgedragen aan concept positiestukken van de FNV. En de gelegenheid is te baat genomen om weer eens de wens voor werknemersservicepunten naar voren te schuiven. Daar is een checklist voor opgesteld, die is overgenomen door de Sectorraad en in verdere discussies als leidraad is gebruikt.

In de loop van het jaar werd 'Basisbanen' in de politiek een modieus begrip. Uiteraard vooral gedacht voor wie nu in de bijstand zit. Voor het Webinar over Basisbanen, met Anja Eleveld (VU Amsterdam) zijn vragen opgesteld, nadien vertaald in een visiestuk met checkpunten. Te gebruiken als input bij bijvoorbeeld de formatiebesprekingen, of bij lokale invullingen want die zijn er en komen er.

De kostendelersnorm is een steen des aanstoots. FNV heeft lopende het jaar het standpunt ingenomen dat die afgeschaft moet worden. Met een coalitie is een petitie gestart, die nog loopt. Ook de verdringingstoets speelt natuurlijk vooral bij de P-wet, waar vaak mensen gedwongen worden zonder loon ergens te gaan werken. Een wetsvoorstel voor die verdringingstoets komt in maart in de 1^e Kamer – FNV UG maakte een brochure met veel voorbeelden. En naar aanleiding van een casus die eind 2020 veel media-aandacht kreeg, erkent nu ook een bewindspersoon dat het begrip 'fraude' te gemakkelijk wordt gebruikt, en ook gekeken moet worden welke giften en neveninkomsten in de bijstand mogen. Daarover heeft FNV UG onlangs een boekje aangeboden aan Minister Koolmees van SZW. Maar dan zitten we alweer in 2021.

Landelijke Werkgroep Medezeggenschap

De landelijke werkgroep Medezeggenschap (LWM) wordt gevormd door en uit de leden van de 5 regionale werkgroepen Medezeggenschap (RWM) (2 per regio) en aangevuld met leden van de centrale cliëntenraad UWV en de Landelijke cliëntenraad (LCR). Totaal 15 leden. De LWM is in 2020 zes keer bijeengekomen.

Covid-19 is van grote invloed geweest op het functioneren van de LWM. Op enkele uitzonderingen na zijn veel Districtsraden van de UWV in 2020 niet of nauwelijks bijeengeeweest.

Hierdoor zijn er veel minder signalen binnengekomen dan voorgaande jaren.

Een belangrijke taak van de LWM, te weten het bespreken van signalen m.b.t. het functioneren van UWV en het verbeteren van het onderling contact tussen de verschillende RWM's heeft daardoor minder aandacht gekregen.

Eind 2020 is de draad weer opgepakt. De LWM heeft twee digitale "Terugkomdagen" georganiseerd voor leden die namens ons zitting hebben in de cliëntenraden van UWV. Hierbij is discussie gevoerd over 1. de "bonnetjesaffaire" en de gevolgen daarvan voor onze leden en 2. Cliëntenparticipatie na "Rosa". Ook in 2021 staan deze onderwerpen weer op de agenda.

Wel zijn de volgende onderwerpen prominent aan de orde geweest.

1. Herbeoordelingen ruim 2100 IVA-cliënten (OTN-dossier). Na berichten in de media heeft het UWV besloten om over te gaan tot de herbeoordeling van de al toegekende IVA uitkeringen van een groep cliënten zonder overleg met de CC. Omdat de informatie en adviespositie niet werd gerespecteerd heeft de CC een bezwaarprocedure gestart. De CC leden hebben regelmatig aangedrongen op een coulance regeling voor deze groep. RvB van het UWV heeft uiteindelijk ook erkend dat reparatie nodig is. Dit heeft geleid tot het benoemen van een onafhankelijke commissie die "schrijnende" gevallen opnieuw gaat beoordelen met de mogelijkheid tot het toekennen van een compensatie of schadevergoeding.

2. Gebrek aan faciliteiten. Het UWV is van mening dat leden die een voorziening nodig hebben om zitting te kunnen nemen in een cliëntenraad een beroep moeten doen op de WMO. Na aandringen van de staatsecretaris is er moeizaam compromis bereikt, waarbij het UWV het “voortouw” neemt m.b.t. de verstrekking van de voorzieningen.
3. De z.g. “Bonnetjesaffaire”. Het UWV heeft zelfstandig besloten om vanaf 1 februari 2021 de verstrekte reis- en onkostenvergoedingen (boven de 170,- per maand of 1700,- per jaar) over 2020 door te geven aan de belastingdienst. Zij baseren dit op een (in onze ogen) onjuiste uitleg van de wet. Helaas hebben wij het UWV niet kunnen weerhouden om dit voornemen uit te voeren. Wel wordt voor 2021 de regeling (m.n. het declaratieformulier) aangepast. Daardoor is het mogelijk om de werkelijk gemaakte kosten te declareren. Na het opschalen van de discussie naar het RvB werd een bemiddelaar benoemd. De inzet van de CC is om bij het declareren van werkelijke kosten geen IB-47 aangifte meer gedaan zou worden. Er wordt aangedrongen om een degelijke vraag en antwoord document te maken, zodat de cliëntenraadsleden goed geïnformeerd worden. Het is niet duidelijk wat e.e.a. betekent voor de bereidheid van onze leden om nog zitting te nemen in de Cliëntenraad van het UWV.
4. Aggressieprotocol. Binnen het UWV bestaat een Aggressieprotocol. Dit is een intern stuk m.b.t. omgangsvormen tussen werknemer – cliënt met verregaande sanctiemogelijkheden. Het protocol is nimmer gepubliceerd. De cliënt kan geen rechten ontlenen aan dit protocol, hoor en wederhoor wordt niet toegepast en bezwaar en beroep zijn niet mogelijk. De FNV afgevaardigden in de CC hebben dit aangekaart. Het UWV is op dit moment bezig met het actualiseren van het agressieprotocol. Na aandringen van de CC wordt het geactualiseerde protocol eerst voor advies aan de CC voorgelegd.
5. Harmonisatie Wajong – de signalen uit de Wajonggroep worden opgepakt en bij de verschillende directies bij het UWV uitgezet. Er is grote zorg over de onduidelijkheid van de brieven van het UWV en over de te korte overstaptijd. Uit de groep van 13.000 Wajongers die aangeschreven zijn, hebben er 6.300 gereageerd. De FNV afgevaardigden pleiten samen met andere CC leden en leden van de LCR voor een verlenging van de overstaptermijnen. Er wordt ingezet op duidelijkere communicatie naar deze kwetsbare groep. Ook de te lange termijn van het berekenen van het garantiebedrag wordt aangekaart. In 2021 blijft dit onderwerp een belangrijk aandachtspunt.
6. Cliëntenparticipatie. De indruk bestaat dat binnen het UWV een stroming bestaat die de invloed en het aantal zetels van de achterbanorganisaties in de cliëntenraden sterk wil beperken. Ook in 2021 zal hier nog extra aandacht aan worden besteed.

Een andere taak van de LWM is het adviseren van de Sectorraad m.b.t. onderwerpen aangaande de medezeggenschap en het voorbereiden van verkiezingen van leden in de centrale cliëntenraad van de UWV en de LCR. Binnen de Landelijke Cliëntenraad ontstond een discussie over onze 2^e zetel in de LCR. Na langdurig “gesteggel” hebben wij de procedure gewonnen, waardoor begin 2021 de verkiezingen voor 2 plaatsvervangende leden kunnen plaatsvinden.

Werkgroep Arbeids- en Uitkeringsvoorwaarden/Basisinkomen

De werkgroep Arbeids- en Uitkeringsvoorwaarden/Basisinkomen (A&U/BI) heeft zich het afgelopen jaar bezig gehouden met een drietal aandachtsgebieden, te weten:

1. Het arbeids- en uitkeringsvoorwaardenbeleid¹;

¹ In breed FNV-verband wordt het uitkeringsvoorwaardenbeleid vastgesteld in de Inkomensnota.

2. Het Basisinkomen;
3. De Belastingen.

Ad 1. Het arbeids- en uitkeringsvoorwaardenbeleid

Vanuit de werkgroep zijn na een achterbanraadpleging de navolgende voorstellen ingebracht in de procedure om te komen tot de arbeidsvoorwaardenagenda voor de komende periode.

Nieuw voorstel:

- Volgen Mbo- of Hbo-opleiding met behoud van uitkeringsrechten.

Het voorstel houdt in dat uitkeringsgerechtigden de mogelijkheid krijgen geboden om, met behoud van de uitkeringsrechten, via dagonderwijs een Mbo- of Hbo-opleiding te gaan volgen. Dit in het geval er een reël perspectief is op betaalde arbeid na het afronden van deze Mbo- of Hbo-opleiding.

De bekostiging hiervan kan deels uit overheidsmiddelen bestaan en eventueel aangevuld worden vanuit de sectorale O&O-fondsen van de sectoren/bedrijven.

Bestaande voorstellen die overnieuw ingebracht zijn:

- Reparatie van het WIA-hiaat

Het blijkt dat lang niet in alle CAO-en die we afsluiten er een goede herverzekering is van het mogelijke inkomensverlies dat ontstaat indien iemand gedeeltelijk arbeidsongeschikt raakt.

Voorstel: laten onderzoeken in welke CAO-en dit het 't geval is.

Voorstel: laten onderzoeken in welke CAO-en dit het 't geval is en dan voorstellen doen ter reparatie.

- Pensioenopbouw bij werkloosheid

In het verleden kregen werknemers die werkloos werden, gedurende de periode dat men een loongerelateerde werkloosheidsuitkering ontving, ook een deel van de pensioenopbouw voortgezet. Dit werd betaald vanuit een specifiek fonds. Nadat het geld in dit fonds was opgesoupeerd, stopte de opbouw.

Voorstel: de mogelijkheid onderzoeken om de pensioenopbouw bij de duur van de loongerelateerde werkloosheidsuitkering overnieuw in te voeren.

- Scholingsrechten/geld voor alle werkzoekenden

Nog teveel werkzoekenden hebben geen recht op een tegemoetkoming in scholingskosten. Hetzij omdat de uitkerende instantie (UWV of Sociale Dienst) geen geld beschikbaar heeft, of omdat men niet onder de werkingssfeer van een CAO valt.

Voorstel: Onderzoeken hoe de beschikbare (om)scholingsmiddelen ook ter beschikking komen van die groep werkzoekenden die daar nu nog niet voor in aanmerking komt. En op basis van dit onderzoek, in de CAO-en afspraken daarover te maken.

Ad. 2. Het Basisinkomen

De werkgroep heeft als achterban gefunctioneerd voor de leden die vanuit de sector Uitkeringsgerechtigden zijn afgevaardigd naar de Projectgroep Basisinkomen van het Ledenparlement van de FNV. (Deze Projectgroep heeft als taak om een voorstel op te stellen waarover op het FNV Congres van begin 2022 een besluit kan worden genomen.)

Ondermeer de wijze van het financieren van het basisinkomen is hierbij aan de orde gekomen, evenals de discussie wie er (onder welke voorwaarden) recht dient te hebben op een basisinkomen.

Ad 3. De Belastingen

De werkgroep heeft een aantal voorstellen gedaan voor het FNV beleid ten aanzien van de belastingwetgeving. Deze voorstellen zijn overgenomen door de FNV. Het betrof de navolgende vier voorstellen, te weten:

- Het invoeren van een extra belastingschijf voor de inkomens boven de Balkenende norm. Over hetgeen meer verdiend wordt dan de Balkenendenorm, dient een inhoudingspercentage van 70% te worden toegepast. (Overigens niets nieuws want tot 2001 kenden we al een 70% tarief voor de hoogste inkomens!)

- De afschaffing van de dubbele heffingskorting voor de bijstandsgerechtigden dient van tafel te gaan, maar tenminste in elk geval opgeschort te worden tot de doelstelling van de 14 eurocampagne is gerealiseerd en de koppeling met het sociaal minimum zoals afgesproken, is gerealiseerd.
- Onderzocht dient te worden hoe de inkomsten in (belasting)box twee en drie transparanter kunnen worden gemaakt en daarna bezien of een aanpassing voor de belastingheffing in deze beide boxen dient plaats te vinden.
- De Wet Uniformering Loonbegrippen (WUL) heeft een fors negatief netto effect gehad op AOW-gerechtigden en uitkeringsgerechtigden. Dit vergeleken met de werkenden die er een netto voordeel van hebben gehad. De compensatie hiervoor (zoals ook toegezegd door de Politiek) voor AOW-ers en uitkeringsgerechtigden dient nu eindelijk eens gerealiseerd te worden.

Werkgroep 1 mei

Ook in 2020 zou het de voornaamste taak van deze werkgroep zijn om invulling te geven aan het UG-deel van de 1 mei viering van onze FNV.

Maar ondanks een voortvarende start, is hier uiteindelijk niets van terecht gekomen.

Dit is mede te wijten aan de COVID 19-pandemie maar ook doordat er door de FNV uiteindelijk werd gekozen om slechts één digitale bijeenkomst te organiseren.

Naast deze voorgenoemde activiteit, is aan de werkgroep gevraagd om invulling te geven aan het UG-deel van de Voor 14 campagne.

Dit is door de werkgroep voortvarend opgepakt met als uitkomst dat de sectorraad heeft ingestemd met de verdere invulling en uitwerking van Voor 14. En de gevolgen daarvan voor uitkeringsgerechtigden.

Denk daarbij ondermeer aan de berekening van het nieuwe bruto sociaal minimum op basis van een 40-urige werkweek. Daarnaast zijn op verschillende plaatsen in het land met brede ondersteuning vanuit de sector Uitkeringsgerechtigden, acties geweest om politici en partijen over te halen om in te stemmen met de verhoging van het wettelijk minimumuurloon tot 14 euro.

Als laatste, op 17 oktober is de landelijke dag van de uitbanning van de armoede. In overleg met de werkgroep WIS van onze sector is echter besloten dat de werkgroep WIS het voortouw gaat nemen bij de verdere invulling hiervan. Maar de werkgroep 1 mei desgewenst de hieruit voortvloeiende initiatieven zal ondersteunen.

Werkgroep Communicatie

De werkgroep Communicatie is het afgelopen jaar vooral aan de slag gegaan met de wijze waarop we met onze leden communiceren. Via print en de digitale snelweg.

In dat kader is er overleg over de inhoud van het FNV Magazine, de digitale nieuwsbrief, de website (en dan in het bijzonder de webpagina's voor uitkeringsgerechtigden) en de Facebookpagina FNV Uitkeringsgerechtigden. Daarnaast is gestart met het opstellen van een Ledenplan. Een Ledenplan waarin beschreven op welke wijze de sector invulling kan geven aan ledenbehoud en werving.

- FNV Magazine, editie Uitkeringsgerechtigden:

Het Magazine is vier keer verschenen, op wens van de leden wordt het digitaal hetzij via de post toegezonden. Het is ook te downloaden via de webpagina's van FNV Uitkeringsgerechtigden. Er is een kleine redactiecommissie ingesteld die, na uitvraag bij de andere stakeholders, de inhoud van de pagina's die gereserveerd zijn voor uitkeringsgerechtigden, bepaald. Het schrijven van de teksten en het maken van de foto's wordt ingevuld door professionals.

- Digitale Nieuwsbrief Uitkeringsgerechtigden:

De digitale nieuwsbrief voor uitkeringsgerechtigden is zeven maal uitgekomen, met daarin speciaal aandacht voor de successen in de collectieve belangenbehartiging en de voordelen van het lid zijn van FNV Uitkeringsgerechtigden. De onderwerpen die in de digitale nieuwsbrief aan de orde komen worden vastgesteld met de stakeholders.

- Webpagina's op FNV-site voor de sector Uitkeringsgerechtigden:

Het afgelopen jaar heeft de website van de FNV een forse vernieuwingskuur doorgemaakt. Er is een aantal malen overleg geweest vanuit de werkgroep met de webbeheerders van de FNV. Hierdoor is er een aanzienlijke verbetering van de opzet en inhoud van de pagina's voor uitkeringsgerechtigden bewerkstelligd.

- Facebookpagina FNV Uitkeringsgerechtigden:

In het afgelopen jaar is de Facebookpagina FNV Uitkeringsgerechtigden, die verzorgd werd door één kaderlid, "on hold" gezet. Momenteel wordt onderzocht op welke wijze dit overnieuw vorm gegeven kan worden en wie de uitvoering daarvan gaat verzorgen.

- Ledenplan UG:

In 2020 is de start gemaakt met het opstellen van een Ledenplan. Waarin beschreven op welke wijze de sector invulling kan geven aan ledenbehoud en werving van nieuwe leden. Het concept is eind 2020 besproken in de vergadering van de sectorraad en de verwachting is dat dit in de eerste maanden van 2021 definitief vastgesteld zal worden door de sectorraad. Waarna aan de verdere uitvoering invulling gegeven kan gaan worden.

Werkgroep Werken Zonder Loon 2020

De werkgroep Werken Zonder Loon (SWZL) bestaat in 2020 uit 11 leden en de begeleidend bestuurder. In 2020 hebben we als werkgroep SWZL een bijdrage geleverd aan het boekje Snelweg of Karrespoor voor de evaluatie van de P-wet.

Ook waren we bezig met het voorbereiden van een actie bij de behandeling in de Tweede kamer op 1 april 2020 totdat de Covid-19 uitbraak roet in het eten gooide.

Maar daardoor hebben we niet stil gezeten en zijn via digitale middelen verder gegaan met de werkzaamheden. We bezig geweest met het verschijnsel verdringing door een onderzoek naar de functies/vacatures/arbeidsplaatsen die verdwenen zijn de afgelopen 20 jaar aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Want ook dat is verdringing en ingevuld door veelal "vrijwilligers" maar dus ook een vorm van Werken Zonder Loon. Bovendien worden deze arbeidsplaatsen nu ook vaak ingevuld door P-wetters als tegenprestatie of participatieplaats.

Deze uitkomsten hebben we samengebracht in een boekje wat we in december naar de Eerste Kamer hebben gestuurd.

<https://www.fnv.nl/nieuwsbericht/sectornieuws/uitkeringsgerechtigden/2020/12/eerste-kamer-moet-eindelijk-akkoord-gaan-met-verdr>

Dit willen we nog gaan koppelen aan een verdringingstoets voor vrijwilligers werk vanuit de FNV. Het zou goed zijn als we FNV in 2021 komen tot een FNV proof verdringingstoets inzake vrijwilligerswerk.

Hiervoor willen we een dag plannen (met sector senioren) zoveel mogelijk aansluitend bij onze brede arbeidsmarkt visie. Maar dit zal even moeten wachten tot corona dat toelaat.

Verder hebben we een ingezonden artikel gehad over het maken van mondkapjes door uitkeringsgerechtigden zonder loon, wat nogal wat stof heeft doen opwaaien.

Er is een WOB verzoek uitgegaan naar de gemeente Groningen over het fenomeen Schakelkans.

Hierop hebben we samen met de werkgroep Steun uit Groningen ook actie gevoerd.

<https://www.fnv.nl/nieuwsbericht/sectornieuws/uitkeringsgerechtigden/2020/09/groningen-moet-stoppen-met-schakelkans>)

Een lopende actie, nog steeds, is de afhandeling van de vingerscan affaire in Nissewaard waar in 2019 aangifte tegen de handelswijze van de gemeente gedaan is door de FNV bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Werkgroep Internationale Solidariteit

De Werkgroep Internationale Solidariteit (WIS) bestaat uit vier leden.

Als adviseur met kennis op het gebied van projecten is een extra lid toegevoegd.

De WIS heeft zich het afgelopen jaar bezig gehouden met projecten te ontplooien in Namibië op het gebied van een basisinkomen en in Venezuela op het gebied van scholing in een Bakkerij. Deze scholing is voor jongere werkzoekenden. Ook zijn we bezig om het contact te onderhouden met het project van Jan Hol in Venezuela

In EVV-verband is de WIS bezig om te kijken of een overlegplatform van/voor/door werkzoekenden en/of arbeidsongeschikte leden kan worden opgestart.

Dit platform zou dan samengesteld moeten worden uit werkzoekende / arbeidsongeschikte (kader) leden van de vakbonden die bij de EVV zijn aangesloten.

Hiertoe is in samenspraak van Dick de Graaf contact gezocht met Maria Monaco van de EVV in Brussel

De WIS heeft voor de helft (financieel) geparticipeerd in het Nass (national alliance for social security) project in India gezamenlijk met dec sector senioren.

Als nieuw speerpunt is de WIS ook bezig om meer aandacht te krijgen voor de internationale dag van uitbanning van de armoede en houdt men zich bezig met de internationale kaderdag welke georganiseerd wordt door mondiaal.

Om zich duidelijk kenbaar te maken aan de buitenwacht en aan eventuele belangstellenden heeft de Wis een flyer opgesteld waarin staat waar de WIS voor staat en wat ze doen.

Als afgevaardigde naar de SCIP van mondiaal zijn twee leden bereid gevonden om dit op zich te nemen en terug te koppelen naar de WIS en is vanuit mondiaal een nieuwe adviseur aangesteld.

Het afgelopen jaar is de WIS voor het laatst lijfelijk bijeengekomen op 5 maart 2020 en daarna nog 2 keer via skype vergaderingen, er stonden 6 vergaderingen gepland.

De meest gewenste manier van werken is 1 x per 2 maanden bij elkaar te komen in vergadering en desnoods tussendoor een vergadering uitroepen als dit noodzakelijk is.

Werkgroep Zorg i.o.

De werkgroep zorg is in 2020 nieuw leven in geblazen. De werkgroep heeft inmiddels 6 vaste leden. We focussen ons op onderwerpen die met zorg in combinatie met uitkeringsgerechtigden te maken hebben.

De brede zorgonderwerpen (marktwerking etc.) zijn meer voor de sector zorg/welzijn.

Vanuit de sectorraad was de tijdelijke werkgroep als opdracht meegegeven dat 2020 het jaar was waarin we zouden kijken of de werkgroep bestaansrecht heeft om een vaste status te krijgen als werkgroep vanuit de sectorraad. De werkgroep heeft die opdracht voortvarend opgepakt.

In 2020 hebben we een aantal zaken opgepakt:

- 1) Mogelijkheid tot kort en langdurend zorgverlof als je in een uitkering zit. Volgens de wet heeft iedereen in Nederland recht op kort en langdurend zorgverlof. Maar bij mensen met een uitkering wordt dit recht ter discussie gesteld of niet toegekend. Hierover een artikel geplaatst in het UG-magazine om dit nogmaals onder de aandacht te brengen.
- 2) Brief over dubbele DBC/eigen risico, zelf betalen kosten coronatest door verrekening met eigen risico en extra kosten corona crisis is naar DB en LP gegaan. Kitty heeft dit meegenomen in haar gesprekken met het ministerie. Het eigenrisico aanspreken bij afname van de coronatest in het ziekenhuis is inmiddels geschrapt.
- 3) Actie gratis mondkapjes: in augustus zijn we gestart met een actie voor gratis mondkapjes voor minima. Dit hebben we via onze lokale afdelingen uitgezet. Dit was een groot succes. We kregen van vele afdelingen uit het land complimenten en dank voor het kant en klare pakket wat aangeleverd was om mee naar de raad en de pers te gaan. In meer dan 30 gemeenten heeft het de pers gehaald met de naam FNV in het persbericht en is men overgegaan tot het verstrekken van de gratis mondkapjes voor minima. Bijgevoegd een bijlage met reacties van lokale afdeling en linkjes naar persberichten.
- 4) Actie chaos betalingen CAK: Deze actie was net als met de mondkapjes via de lokale afdelingen ingestoken en ook via de landelijke pers. Ook dit heeft veel positieve publiciteit opgeleverd (o.a. radio NOS op 1; artikel in Binnenlands Bestuur etc.) en veel lokale afdelingen zijn ook hiermee aan de slag gegaan.

In 2021 hopen we, na een evaluatie in de sectorraad, door te kunnen als volwaardige werkgroep. De werkgroep zorg leden staan in ieder geval weer in de startblokken om een aantal zaken (sommige ook met senioren samen wellicht) op te pakken zoals de uitkleding van de aanvullende verzekeringen via de gemeente voor minima etc.

<https://www.fnv.nl/nieuwsbericht/sectornieuws/uitkeringsgerechtigden/2020/09/geef-mensen-met-laagste-inkomens-gratis-mondkapjes>

<https://www.fnv.nl/nieuwsbericht/sectornieuws/uitkeringsgerechtigden/2020/10/scheld-minima-schulden-kwijt-die-ze-krijgen-door>